

статистів не можуть переконати своєю присутністю ні захисника, ні у ряді випадків суддю у об'єктивності результатів слідчої дії.

Після розміщення понятих, статистів, захисника за умови постійного ведення відеозапису вважаємо за доцільне запрошення особи, яка підлягає пред'явленню для впізнання. Але якщо існують об'єктивні чи суб'єктивні перепони проводити пред'явлення для впізнання поза візуальним спостереженням особи відразу після її доставки до правоохоронних органів, важливим тактичним прийомом є відкладення на певний час початку цієї слідчої дії. Його метою є усунення таких явищ, як сліди тиснення від наручників, блідість обличчя, яка через нетривалий час після перебування у кімнаті із свіжим повітрям проходить.

Такі тактичні прийоми повною мірою відповідають вимогам статті 228 КПК, оскільки особи не повинні мати різких відмінностей у зовнішності. Ймовірно, що у людини, яка перебувала під вартою, а потім попала у незвичне для себе оточення, може докорінно змінитися світогляд і реакція на оточуючих.

Тому при плануванні слідчої дії необхідно доставити таку особу до місця проведення пред'явлення для впізнання поза візуальним спостереженням завчасно, щоб вона встигла адаптуватися до нових для себе умов. Тримати її доцільно не в кімнаті для затриманих у черговій частині, а у добре провітреному кабінеті із решітками на вікнах, у обов'язковому порядку під охороною.

Процес підбору одягу, взуття і головних уборів є досить важливим. При цьому виходять не із вигляду обвинуваченого на даний час, а із даних, отриманих у результаті допиту свідків (потерпілих). Саме за їх описанням вже повинні бути підібрані й підготовлені статисти. Підготовка особи, що пред'являється для впізнання, на нашу думку, полягає саме в тому, що особа має бути одягнена у відповідності із образом, який зберігся у пам'яті свідка (потерпілого). Якщо особа описувалася у зимовій шапці, то обвинувачений (підозрюваний) теж повинен бути одягненим у таку ж шапку, що і статисти.

Цікавим у цьому відношенні є наступний приклад із практики розслідування злочинів. Згідно зі свідченнями потерпілої у справі про розбійний напад, злочинець був одягнений у матерчатий шолом чорного кольору, яким зазвичай користуються будівельники у холодну пору року. При встановленні підозрюваного, який не мав ніякого відношення до роботи на будівництві, слідчий перед проведенням пред'явлення для впізнання запропонував всім трьом особам, які впізнавались, одягнути аналогічні шоломи. У ході проведення такої слідчої дії потерпіла впевнено вказала на підозрюваного як на особу, яка вчинила по відношенню до неї злочин

Тож, до проведення пред'явлення для впізнання поза візуальним спостереженням особи слідчий повинен:

- встановити у свідка чи потерпілого, в якому одязі вони сприймали особу;
- шляхом проведення обшуку, виїмки, огляду чи іншої слідчої дії вилучити і оглянути цей одяг;
- якщо обвинувачений (підозрюваний) на момент пред'явлення для впізнання одягнений по-іншому, надати йому можливість переодягнутися у той одяг, в якому він був у момент вчинення злочину;
- при підборі статистів звернути увагу на те, щоб не лише їх зовнішність, але і одяг не мали різких відмінностей із зовнішністю і одягом особи, що пред'являється для впізнання.

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України – 2012 р.
2. Салтевський М.В. Криміналістика (у сучасному викладі): підруч. / М.В. Салтевський. - К.: Кондор, 2005. - 588 с.
3. Производство предварительного расследования органами внутренних дел. Учебное пособие /Дубинский А.Я. - Киев: Изд-во КВШ МВД СССР, 1987. - 84 с.

УДК 343.352:351.83(479.24)

Філіпенко Т. В.

д.н.держ.упр., професор, професор кафедри права та публічного адміністрування

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРОТИДІІ КОРУПЦІЇ

Одним з найбільш гострих і складних завдань, що стоять нині перед українською державою є проблема ефективної протидії корупції.

Корупція вражає життєво важливі інститути суспільства, породжує глибоку недовіру громадян до влади, становить загрозу не тільки економічному, а й соціальному прогресу України в цілому. Корупція негативно впливає на всі сторони суспільного життя: економіку, політику, управління, соціальну і правову сферу, громадську свідомість, міжнародні відносини. Корупція викликає важкі наслідки для всіх верств українського суспільства, деморалізує громадян і руйнує їх довіру до держави.

Існує безліч визначень корупції, але повної ясності і правової точності немає. У дослівному перекладі з латинської «corruption» – «корозія, роз'їдання, руйнування». Дане поняття було введено у вжиток наприкінці 80-х років ХХ ст. замість раніше використовуваних термінів «хабарництво», «зловживання службовим становищем» тощо. У Довідковому документі про міжнародну боротьбу з

корупцією, підготовленому секретаріатом ООН у квітні 1995 р. корупція визначається як «зловживання державною владою для отримання вигоди в особистих цілях» [1].

Згідно Закону України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 р., корупція – це використання особою, відповідальною за корупційні правопорушення, наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди відповідальній особі або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей [2].

У будь-якому прояві корупція має негативні наслідки в політичній, економічній і соціальній сферах. У політичній сфері це пов'язано з неможливістю здійснення демократичних принципів, зміщенням цілей політики від загальнонаціонального розвитку до забезпечення панування олігархічних угруповань, порушенням принципу верховенства закону, неефективністю політичних і судових інститутів, зменшенням довіри до влади, відчуженням її від суспільства, падінням престижу країни, зникненням реальної політичної конкуренції і в кінцевому підсумку фіаско держави.

Наслідками корупції в економічній сфері є неефективний розподіл і використання державних коштів і ресурсів, високі витрати при веденні бізнесу, зростання фінансових і комерційних ризиків, підвищення цін, зниження конкуренції, зростання тіньової економіки, податкові втрати, погіршення інвестиційного клімату, зниження інвестицій та ефективності економіки країни в цілому.

У соціальній сфері корупція призводить до зростання соціальної нерівності, бідності, нездатності влади вирішувати соціальні проблеми, посилення організованої злочинності, безкарності злочинців, створення мафіозних угруповань, дискредитації права в очах громадськості, падіння моральних норм, зростання соціальної напруженості.

Починаючи з 1995 року організацією Transparency International укладається щорічний рейтинг країн світу за Індексом сприяння корупції (англ. Corruption Perceptions Index, CPI). Країни у рейтингу впорядковуються за показником рівня корупції за шкалою від 100 (немає корупції) до 0 (сильна корупція).

У світовому рейтингу за 2017 рік Україна отримала 30 балів зі 100 можливих і посіла 130 місце зі 180 країн. Це на 1 бал більше та на 1 позицію вище, ніж у 2016 році, коли Україні отримала 29 балів і посіла 131 місце зі 176 країн. Сусіди України у рейтингу – Гамбія, Іран, М'янма та Сьєрра-Леоне. Найменш корумпованими країнами світу названі Нова Зеландія (89 балів), Данія (88 балів) та Фінляндія (85 балів). Серед найбільш корумпованих країн – Сомалі (9 балів), Південний Судан (12 балів) та Сирія (14 балів) [3].

Підвищення позиції України у рейтингу, за висновками експертів, вдалося досягнути за рахунок того, що у 2017-му році українськими антикорупційними органами (САП та НАБУ) були направлені до суду перші справи щодо підозр у корупції високопоставлених чиновників. Серед причин, які сприяли покращенню позиції України у рейтингу, були названі: реформа ринку газу, робота реєстру електронних декларацій, реформа державних закупівель і використання системи ProZorro. Крім того, відзначено зниження рівня корупції в поліції та зменшення кількості випадків, коли бізнес змушений давати хабарі. Серед причин повільного зростання індексу України у Transparency International визначені брак політичної волі керівництва країни до боротьби з корупцією і низький рівень довіри до українських судів та прокуратури [4].

Задля покращення ситуації Україні рекомендовано вжити наступні заходи:

1. Запустити Антикорупційний суд та продовжити судову реформу: ухвалити закон про Антикорупційний суд; створити Антикорупційний суд та забезпечити його незалежність від будь-якого впливу; підвищити прозорість відбору суддів, розширивши участь громадськості в кваліфікаційному оцінюванні суддів).

2. Посилити спроможності слідчих органів та припинити міжвідомчу боротьбу: ухвалити законодавство щодо посилення повноважень САП/НАБУ; надати право незалежної “прослушки” для детективів НАБУ; припинити деструктивне публічне протистояння керівників правоохоронних органів та тиск на журналістів та активістів, які працюють у цій сфері.

3. Перезапустити Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК): ухвалити законодавство, яке дозволить перезапустити НАЗК на умовах прозорого та незалежного конкурсу; забезпечити законодавчу базу для якісної співпраці та захисту викривачів корупції; забезпечити повне та безперешкодне функціонування реєстру е-декларацій; впровадити автоматичну перевірку декларацій та активізувати перевірку декларацій топ-посадовців.

4. Впровадити нові електронні державні інформаційні системи: поширити принцип системи ProZorro “всі бачать все” на нові сфери взаємодії держави, суспільства та бізнесу; максимально “оцифрувати” та автоматизувати взаємодію бізнесу та Державної фіскальної служби.

5. Позбавити правоохоронні органи права втручатися в економічну діяльність: змінити законодавство про Національну поліцію, Службу безпеки України, позбавивши їх права розслідувати економічні злочини; законодавчо забезпечити та створити Службу фінансових розслідувань.

У всіх розвинених країнах світу корупція розглядається як небезпечне для суспільства явище, яке переслідується законом. Справи про корумпованість видних політичних і державних діячів піддаються широкому розголосу. Чиновники, що запламували себе корупційними діями, незалежно від рангу, змушені залишати свої пости. У 13 країнах світу за корупційні діяння передбачена смертна кара. Серед таких країн Іран, Ірак, Китай, Пакистан, Північна Корея, Судан, Таїланд. Так, наприклад, в Таїланді згідно з новою поправкою до закону про корупцію, прийнятою 13 липня 2015 року, передбачена смертна кара за корупцію в особливо великому розмірі як для громадян Таїланду, так і для іноземних громадян [5].

У деяких країнах застосовують систему матеріального заохочення до тих чиновників на яких не впала підозра в корупційних діяннях або які повідомили про зловживання посадовими повноваженнями своїх колег. Така система застосовується у Нідерландах, де досягнуті значні успіхи у боротьбі з цим негативним явищем. Поряд з системою заохочень у Нідерландах організована спеціальна система підбору персоналу, у великих відомствах існують служби внутрішньої безпеки, які стежать за діями чиновників і виявляють їх помилки.

Основна тенденція в області боротьби з корупцією в світі – поступова комп'ютеризація всіх процесів, в яких може виникнути ризик хабарництва. Це явище називають «електронний уряд», он-лайніві транзакції практично не залишають можливостей для передачі хабара або подарунка.

Вивчення та втілення в життя закордонного досвіду боротьби з корупцією є одним із засобів зниження її рівня в Україні.

Література

1. Довідковий документ про міжнародну боротьбу з корупцією, підготовлений секретаріатом ООН. Каїр, 1995.

2. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 49. Ст. 2056.

3. Індекс сприяння корупції у світі – 2017. Transparency International. URL: <https://ti-ukraine.org/about/> (Дата звернення 12.11.2018).

4. Рейтинг ТІ: Україна – найкорумпованіша країна в Європі після Росії. Made for minds. URL: <https://www.dw.com/uk> (Дата звернення 12.11.2018).

5. Лебідь Н. За корупцію – розстріл, тюрма чи штраф. Уроки для України. URL: <http://24tv.ua/> (Дата звернення 13.11.2018).

УДК 004.89

Хараберюш І. Ф.

д.ю.н., професор, професор кафедри права та публічного адміністрування

ІНФОРМАЦІЙНІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ СИСТЕМИ В ОСВІТІ

Застосування нових інформаційних технологій і розвинених засобів комунікацій різнопланове і має тенденцію до зростання. У свою чергу концептуальним етапом у розвитку інформаційних технологій є створення і використання інтелектуальних систем в державному управлінні, будівництві, економіці, правоохоронній сфері, навчальному процесі та багатьох інших галузях життєдіяльності людини. Не викликають подиву словосполучення «інтелектуальні системи в будівництві» «інтелектуальні системи в гуманітарній сфері» «інтелектуальні системи управління» «інтелектуальні системи вуличного освітлення», «інтелектуальні системи безпеки» і т. ін., хоча саме поняття «інтелектуальні системи» не має чіткого визначення.

Сучасне розуміння інтелектуальних систем сформувалося в процесі розвитку теоретичних основ кібернетики, сучасної теорії управління, теорії алгоритмів, розвитку нових інформаційних технологій і узагальнення накопичених наукових знань, методів і засобів в області штучного інтелекту (ШІ). Необхідно відзначити, що сучасна теорія штучного інтелекту і створені на її основі інтелектуальні системи і технології були підготовлені працями багатьох дослідників протягом багатьох років.

В літературі теорію штучного інтелекту та інтелектуальних систем пов'язують з роботами Алана Тюрінга [1; 2], в яких він показав можливість створення універсального обчислювача, що здатний вирішити розумові завдання, і запропонував критерій перевірки його інтелектуальності. Цей критерій був заснований на популярній на той час грі: чоловік і жінка закривалися в кімнатах, причому було невідомо, хто з них в якій кімнаті знаходиться. Вони обмінюються з журі записками. Кожен з них прагне за допомогою записок переконати журі, що він належить до протилежної статі. За аналогією, Тюрінг пропонував наступний тест здатності до мислення: комп'ютер за допомогою листування повинен переконати журі, що він є людиною. Цей критерій згодом був названий «тестом Тюрінга».

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
XXI підсумкової науково-практичної конференції викладачів**

01 лютого 2019 року

*За загальною редакцією
члена-кореспондента НАПН України, доктора політичних наук, професора,
К.В. Балабанова*

Маріуполь – 2019

УДК 061.3(063)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ: Збірник матеріалів XXI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. К.В. Балабанова. – Маріуполь: МДУ, 2019. – 262 с.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченою радою Маріупольського державного університету (протокол № 6 від 28.01.2019)

Редакційна колегія:

Голова – Балабанов К.В., доктор політичних наук, професор

Члени редколегії: Булатова О.В., д.е.н., проф.; Безчотнікова С.В., д.філол.н., проф.; Задорожна-Княгницька Л.В., д. пед. н., доцент; Лисак В.Ф. д.і.н., проф.; Омельченко В.Я., д.е.н., проф.; Павленко О.Г., д.філол.н., доц.; Романцов В.М. д.і.н., проф.; Слющинський Б.В., д.соц.н., проф.; Толпежников Р.О., д.е.н., доц.; Чентуков Ю.І., д.е.н., проф.; Шепітько С.В., к.філол.н., проф.

Збірник містить матеріали XXI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ, яка відбулася 01 лютого 2019 року в Маріупольському державному університеті.

У матеріалах висвітлені актуальні проблеми розвитку міжнародних відносин та зовнішньої політики, філософії та соціології, історії, економіки та менеджменту, права, літературознавства і культурології, філології, методики викладання, педагогіки та психології.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та студентам, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

Редакція не несе відповідальності за авторський стиль тез, опублікованих у збірнику.

<i>Добровольська С.В.</i> СУЧАСНИЙ СТАН ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ НА ДОНБАСІ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА СТАЛІЙ РОЗВИТОК РЕГІОНУ	42
<i>Іванова В.В.</i> ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ.....	44
<i>Мітюшкіна Х.С.</i> МЕТОДИ ОЦІНКИ СТАНУ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА	46
<i>Пастернак О.М.</i> СЕЗОННІ КОЛИВАННЯ ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ ФОРМАЛЬДЕГІДОМ.....	48
<i>Черніченко Г.О., Беспалов С.І.</i> ФІСКАЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПОДАТКУ	49
<i>Чечета Н.О.</i> ДОТРИМАННЯ БЕЗПЕЧНИХ УМОВ ІСНУВАННЯ ЛЮДИНИ.....	52

СЕКЦІЯ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВА ТА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

<i>Бражко О.В.</i> ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЙНЯТОСТІ.....	54
<i>Волік В.В.</i> ВИСОКОЯКІСНА ОСВІТА ЯК ОСНОВА ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ СУДДІ	55
<i>Годованик Є.В., Тихомирова Г.Є.</i> ЩОДО ПРАВОВИХ АСПЕКТІВ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ МІЖДЕРЖАВНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	57
<i>Ковейно Ю.В.</i> ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ В СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ЛІСІВ	60
<i>Колосов Р.В.</i> ЗАХИСТ ПЕРЕВАЖНОГО ПРАВА У КОРПОРАТИВНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	62
<i>Надежденко А.О., Барегамян С.Х.</i> КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ДЕПУТАТІВ ПРЕДСТАВНИЦЬКИХ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	63
<i>Польщиков В.В.</i> ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИ ПОТЕРПІЛОГО В СПРАВАХ ПРО НЕРОЗКРИТІ ВБИВСТВА	65
<i>Свірський Б.М.</i> ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПРЕД'ЯВЛЕННЯ ДЛЯ ВПІЗНАННЯ ПОЗА ВІЗУАЛЬНИМ ТА АУДІОСПОСТЕРЕЖЕННЯМ	67
<i>Філіпенко Т.В.</i> ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ.....	68
<i>Хараберюш І.Ф.</i> ІНФОРМАЦІЙНІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ СИСТЕМИ В ОСВІТІ	70

СЕКЦІЯ

МАТЕМАТИЧНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА ВИРОБНИЦТВІ ТА В ОСВІТІ

<i>Дяченко О.Ф.</i> ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ САЙТУ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА РЕЙТИНГУ WEBOOMETRICS	73
<i>Кривенко С.В.</i> УЯВЛЕННЯ ОГРУДКУВАЧА ТИПОВИМИ ЛАНКАМИ.....	74
<i>Шабельник Т.В.</i> ВИЗНАЧЕННЯ СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ КОМП'ЮТЕРНОЇ ІМІТАЦІЇ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА	76

СЕКЦІЯ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ТА СВІТОВОГО ПОЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ

<i>Гаврилова Н.В., Булик М.В.</i> ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА КИТАЮ У ХХІ СТ.....	78
---	----